

nasz świat**nasza godność****nasza przyszłość**

Podsumowanie Milenijnych Celów Rozwoju 2000-2015

W 2000 roku społeczność międzynarodowa przyjęła Milenijne Cele Rozwoju na rzecz eliminowania ubóstwa oraz zapewnienia globalnej równowagi gospodarczej. Zakładano, że cele przyjęte przez członków ONZ zostaną osiągnięte do 2015 roku. W tym roku przypada zatem podsumowanie ich realizacji.

W ramach Projektu Milenijnego ONZ przyjęto osiem celów:

1. Zlikwidowanie skrajnego ubóstwa i głodu
2. Zapewnienie powszechnego nauczania na poziomie podstawowym
3. Wspieranie zrównoważenia w prawach mężczyzn i kobiet oraz wzmocnienie pozycji kobiet
4. Zmniejszenie wskaźnika umieralności dzieci
5. Poprawa stanu zdrowia kobiet ciężarnych
6. Zwalczanie AIDS, malarii i innych chorób
7. Zapewnienie stanu równowagi ekologicznej środowiska
8. Rozwijanie i wzmocnianie światowego partnerstwa w sprawach rozwoju.

W Raporcie o Milenijnych Celach Rozwoju na rok 2015, wydanym przez Sekretarza Generalnego ONZ Ban Ki-moona, wykazano, że wysiłki podejmowane od 15 lat w celu osiągnięcia ośmiu wyznaczonych celów przyniosły pozytywne efekty na całym świecie. Analiza danych zawartych w raporcie dowodzi, że dzięki celowym interwencjom polepszeniu uległa sytuacja gospodarcza w wielu najuboższych regionach. Sekretarz Generalny Ban Ki-moon podkreślił, że postęp ten był możliwy dzięki Milenijnym Celom Rozwoju. Wyznaczenie celów działania w zakresie pomocy rozwojowej przyczyniło się zarówno do zmniejszenia ubóstwa na świecie, jak i wzmocnienia pozycji kobiet oraz poprawy sytuacji zdrowotnej. Liczba osób, które obecnie żyją w skrajnym ubóstwie, zmniejszyła się o ponad połowę z poziomu 1,9 mld w 1990 r. do 836 milionów w 2015 r. Poprawie uległa także

kwestia dostępu dziewcząt do edukacji.¹ Od 1990 r. wskaźnik umieralności dzieci poniżej piątego roku życia zmniejszył się o ponad połowę z poziomu 90 do 43 zgonów na 1000 żywych urodzeń. W latach 2000 - 2015 udało się zapobiec 6,2 mln zgonów na skutek malarii.

Pomimo zmian, jakie udało się osiągnąć dzięki Milenijnym Celom Rozwoju, problem ubóstwa dotyka nadal ponad 800 mln osób na świecie. Sukcesy w zakresie realizacji Milenijnych Celów Rozwoju będą stanowić podstawę dla nowych globalnych celów, których realizacja miałyby przyczynić się do zmniejszenia nierówności wśród społeczności międzynarodowej.²

W dalszej części niniejszego biuletynu przedstawiono dane dotyczące realizacji poszczególnych celów rozwoju, a przede wszystkim plany na dalsze działania, służące poprawie jakości życia na całym świecie.

Cel 1: Zmniejszenie skrajnego ubóstwa i głodu

Cel dotyczący zmniejszenia o połowę odsetka osób żyjących w skrajnym ubóstwie i głodzie został w dużej mierze zrealizowany (zmniejszenie o ponad połowę z poziomu 1,9 mld w 1990 r. do 836 milionów w 2015 r.). Pomimo osiągnięcia tego celu ponad 800 mln nadal żyje w warunkach skrajnego ubóstwa i głodu. Całkowite wyeliminowanie tego problemu będzie dużym wyzwaniem. Wiele z osób cierpiących głód i żyjących w biedzie zamieszkuje trudno dostępne regiony. Dostęp do szkolnictwa, opieki zdrowotnej czy podstawowych usług jak energia elektryczna czy czysta woda są nieosiągalne. Wyeliminowanie ubóstwa i głodu wciąż stanowi główny punkt Agendy Rozwoju po Roku 2015. Konieczne są dalsze działania, mające na celu trwały wzrost gospodarczy korzystny dla całości społeczeństwa, którego skutkiem będzie polepszenie jakości życia u wszystkich ludzi na świecie.

Cel 2: Zapewnienie powszechnego nauczania na poziomie podstawowym

Podczas ostatnich 15 lat poczyniono znaczne postępy w zapewnieniu powszechnego dostępu do edukacji na poziomie podstawowym. Kwestia edukacji pozostaje jednak nadal ważnym problemem, którym należy zająć w kolejnych latach. Konieczne jest dostosowanie działań do indywidualnych potrzeb poszczególnych grup dzieci oraz zapewnienie stałego źródła finansowania edukacji. Niezbędnym krokiem, aby podjąć stosowane działania jest odnalezienie podstawowych przyczyn ograniczonych postępów w alfabetyzacji młodzieży w niektórych regionach świata. Następnie planowane jest rozszerzenie zakresu działań dotyczących powszechnego dostępu do edukacji na poziomie ponadpodstawowym.

¹ 90 procent spośród 174 państw objętych analizą odnotowało zwiększenie liczby dziewcząt uczęszczających obecnie do szkół i liczby kobiet zasiadających w parlamentach w porównaniu do danych sprzed 20 lat.

² <http://www.unic.un.org.pl/mdg-report-2015/raport-o-milenijnych-celach-rozwoju-na-rok-2015/2829#sthash.uiUEQpDZ.dpuf>

Cel 3: Wspieranie zrównoważenia w prawach mężczyzn i kobiet oraz wzmocnienie pozycji kobiet

Ostatnie 20 lat to okres znacznego postępu w zakresie równości płci. Zwiększony został dostęp dziewcząt i kobiet do edukacji, zatrudnienia oraz polityki. Pozostało jednak jeszcze wiele obszarów, które należy poprawić. Dla osiągnięcia wzmocnienia pozycji kobiet konieczne jest zajęcie się głównymi obszarami nierówności płci, takimi jak:

- dyskryminacja na tle płciowym w przepisach prawa i w praktyce,
- przemoc wobec kobiet i dziewcząt,
- nierówne szanse kobiet i mężczyzn na rynku pracy,
- nierówny przydział bezpłatnej opieki i podział obowiązków domowych,
- ograniczona kontrola kobiet nad własnością i majątkiem
- nierówny udział kobiet w podejmowaniu decyzji w życiu prywatnym i publicznym.

Cel 4: Zmniejszenie wskaźnika umieralności dzieci

Milenijne Cele Rozwoju doprowadziły do znacznego postępu w ograniczeniu śmiertelności wśród dzieci. Od 1990 r. wskaźnik umieralności dzieci poniżej piątego roku życia zmniejszył się o ponad połowę z poziomu 90 do 43 zgonów na 1000 żywych urodzeń. Do poprawy sytuacji przyczyniło się skuteczne leczenie za rozsądną cenę, polepszenie jakości usług oraz zaangażowanie polityków. Cel ten osiągnięto w bardzo wielu krajach, w tym także najbiedniejszych.

Na całym świecie jednak co minutę umiera 11 dzieci, które nie ukończyły jeszcze piątego roku życia - zazwyczaj przyczynom ich śmierci da się zapobiec. Przeżywalność matek, noworodków i dzieci powinna zatem pozostać na uwadze podczas realizacji działań w ramach Agendy Rozwoju po Roku 2015.

Cel 5: Poprawienie stanu zdrowia kobiet ciężarnych

Celu dotyczącego poprawy stanu zdrowia kobiet ciężarnych nie udało się w pełni osiągnąć. W jego realizację włożono duży wysiłek ukierunkowany na zmniejszenie umieralności wśród matek, jednak pomimo postępów, ich skala jest daleka od planowanych efektów w ujęciu globalnym. Analizy wykazały, iż postęp jest nie tylko niewystarczający, ale także nierówno rozłożony. Średnie wartości ukrywają bowiem duże nierówności pomiędzy najsłabszymi podgrupami ze względu na poziom edukacji, miejsce zamieszkania czy status ekonomiczny. Dysproporcje te należy konsekwentnie zwalczać i monitorować.

Cel 6: Zwalczanie AIDS , malarii i innych chorób.

W ramach agendy rozwoju po 2015 roku należy podjąć działania , mające na celu utrzymanie dotychczasowych osiągnięć w zakresie ograniczania rozprzestrzeniania się chorób (w latach 2000-2015 udało się m.in. zmniejszyć liczbę zgonów z powodu malarii o ponad 6 mln). Koniecznym jest także wprowadzenie nowych działań, służącym zwiększeniu skali opieki zdrowotnej poprzez rozszerzenie usług, systemów wsparcia i poprawę profilaktyki.

Cel 7: Zapewnienie stanu równowagi ekologicznej środowiska

Działania podejmowane w celu zapewnienia równowagi ekologicznej środowiska przyniosły zróżnicowane rezultaty. W obliczu poważnych wyzwań dotyczących środowiska naturalnego (np. zmiany klimatyczne, brak bezpieczeństwa żywnościowego, klęski żywiołowe), z którymi mierzy się świat, konieczne jest podjęcie wspólnego wysiłku w sprawie ekologii.

Zrównoważone środowisko to jeden z głównych filarów agendy rozwoju po 2015 roku oraz niezbędny warunek do osiągnięcia trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego i wyeliminowania problemu ubóstwa.

Cel 8: Rozwijanie i wzmocnienie światowego partnerstwa w sprawach rozwoju

Osiągnięcie pierwszych siedmiu celów milenijnych było możliwe dzięki współpracy międzynarodowej w s prawach rozwoju. Szeroki zakres oraz ambitne założenia agendy rozwoju po 2015 roku wymagają odpowiednich nakładów finansowych oraz połączenia innowacji, nauki oraz technologii na rzecz zrównoważonego rozwoju³

Europejski Rok Rozwoju

W związku z podsumowaniem realizacji Milenijnych Celów Rozwoju, decyzją Parlamentu Europejskiego rok 2015 został ustanowiony Europejskim Rokiem na rzecz Rozwoju (ERR) z mottem „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”. Koordynatorem ERR2015 w Polsce jest Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Na początku Europejskiego Roku Rozwoju postawiono następujące cele:

- informowanie obywateli Unii o współpracy rozwojowej Unii i państw członkowskich,
- wspieranie zaangażowania, krytycznego myślenia i aktywnego zainteresowania obywateli Unii i innych zainteresowanych współpracą rozwojową,

³ <http://www.unic.un.org.pl/mdg-report-2015/raport-o-milenijnych-celach-rozwoju-na-rok-2015:-przejscie-od-milenijnych-celow-rozwoju-do-agendy-rozwoju-po-roku-2015/2842#sthash.i3gMT1gT.dpuf>

- podnoszenie świadomości na temat korzyści płynących ze współpracy rozwojowej UE, zarówno dla odbiorców pomocy, jak i dla obywateli Unii,
- promowanie wśród obywateli w Europie i krajach rozwijających się poczucia wspólnej odpowiedzialności i solidarności.⁴

Źródła:

<https://europa.eu/eyd2015/>

<http://www.unic.un.org.pl/mdg-report-2015/raport-o-milenijnych-celach-rozwoju-na-rok-2015:-przejscie-od-milenijnych-celow-rozwoju-do-agendy-rozwoju-po-roku-2015/2842>

<http://www.unic.un.org.pl/mdg-report-2015/raport-o-milenijnych-celach-rozwoju-na-rok-2015/2829#sthash.uiUEQpDZ.dpuf>

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europa-direct.poznan.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

⁴ <https://europa.eu/eyd2015/>